

Datum
2024-07-05Dnr
101/2024
Er beteckning
Fi2024/01005Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Ytterligare sänkt skatt på arbetsinkomster och pension

- IFAU ser inga skäl att ta ställning till de föreslagna skatteändringarna.
- IFAU anser att den föreslagna skatteändringen ska beskrivas tydligare i regeringens promemoria.

Reformen beskrivs bristfälligt och är liten

Vi noterar att promemorian inte rapporterar storleken på den föreslagna marginalsattesänkningen. Vi har därför beräknat denna utifrån lagtextförslaget på s.7–8. Givet en genomsnittlig kommunalskatt på 32,37 procent sänks marginalsatten i inkomstintervallet 185 000 till 463 000 kronor från 27,05 till 26,22 procent. En sänkning på 0,83 procentenheter. Trots att skattesänkningen alltså är modest är den av regeringen beräknade statsfinansiella kostnaden så hög som 8,11 miljarder kronor. Skälet till att det är dyrt att sänka marginalsatten i detta inkomstintervall är helt enkelt att många skattebetalare har inkomster vid och över denna nivå.

Som en isolerad händelse kommer troligtvis den lilla reformen ha små effekter på arbetsutbudet, såväl längs den extensiva som den intensiva marginalen. De mikrosimuleringsresultat som presenteras på s.19 bör härvidlag tas med en stor nypa salt, då dessa modeller inte är byggda för att simulera effekter av små reformer, där diverse optimeringsfriktioner (såsom bristande kunskaper om skatteändringen) spelar roll.

Många små reformer kan emellertid över tid ha signifikant betydelse för incitamenten att arbeta. Bastani och Selin (2019, avsnitt 2) visar att marginalsatten för medelinkomsttagare gradvis sänkts sedan 1990-talet. Den föreslagna reformen är i linje med en sådan långsiktig trend.

Vad säger forskningen?

Är det i grunden en önskvärd politik att ytterligare sänka marginalsattorna för medelinkomsttagare? Forskning visar att marginalsattorna bör vara lägre för medelinkomsttagare än för höginkomsttagare (Bastani och Selin, 2019, avsnitt 4). Det beror just på det faktum att många skattebetalare befinner sig vid dessa nivåer, och man bör undvika att deras arbetsutbud påverkas negativt av höga

marginalskatter. Men skatteforskningen erbjuder inget entydigt svar på hur mycket lägre marginalskatterna bör vara – och nivån på den optimala skatten beror också på omfördelningsambitioner som i sin tur beror på värderingar.

En skillnad mellan att sänka marginalskatten för höginkomsttagare och medelinkomsttagare i dagens svenska skattesystem är att självfinansieringsgraden i det senare fallet är påtagligt lägre. Miao m fl (2022) menar att det under rimliga antaganden är självfinansierande att slopa avtrappningen av jobbskatteavdraget vid *höga* inkomstnivåer. Detta gäller sannolikt inte för den föreslagna skattesänkningen vid medelinkomster (mikrosimuleringsmodellen ger en självfinansieringsgrad på ca 20 procent av den föreslagna reformen).

Förstärkningen av det förhöjda grundavdraget

Den föreslagna förstärkningen av det förhöjda grundavdraget för äldre är en naturlig följd av förstärkningen av jobbskatteavdraget och den politiska ambitionen att arbets- och pensionsinkomster ska beskattas likartat. Vi instämmer i promemorians bedömning att reformen kan minska arbetsutbudet bland äldre på grund av en inkomsteffekt.

I detta ärende har vik. generaldirektören Martin Söderström beslutat. Håkan Selin har varit föredragande.

Martin Söderström

Referenser

Bastani, S. och Selin, H. (2019) ”Skillnad på marginalen – en ESO-rapport om reformerad inkomstbeskattning” Rapport till Expertgruppen för Studier i offentlig ekonomi.

Miao, D., Selin, H. och Söderström, M. (2022) ”En utvärdering av avtrappningen av jobbskatteavdraget” IFAU-rapport 2022:9.